

Att skriva sig till läsning

Komma igång med ASL-utbildning

Syfte med utbildningen är att

- Stötta och inspirera pedagogen i förberedelserna inför skolstarten och deras fortsatta arbete.
- Förståelse – ASL inte bara datorskrivande.
- Medverka till utveckla ett lärande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Del 1

- Inspiration av Christer Friman (tangentsdansen.se)
- Kort bakgrund till ASL
- De pedagogiska grunder ASL vilar på.

Del 2

- Kollegiala samtal – ASL i praktiken
- Inspiration – En föreläsning – Hur gör jag i praktiken?

Del 3

- Organisation – Var är du? Vart ska du? Hur kommer du dit?
- Språkutveckling – Att skapa intresse, engagemang och drivkraft

Del 4

- Fortsättning – Vad är nästa steg? Men sen då?....

Att Skriva sig till Läsning

(ASL) är ett arbetssätt för barn och ungas skriv- och läslärande där datorn används som skrivverktyg.

Det inkluderar även ett explicit språkutvecklande arbete i ett sociokulturellt sammanhang samt ett formativt förhållningssätt.

Arne Trageton, norsk forskare och pedagog står bakom arbetssättet.

Innehåll

Huvudartiklar

Vad är ASL?	1
Caroline Liberg	2
Att börja ettan	3
Klassrummet	3
Mina tankar om att lämna pennan	4

Christer Friman	2
Erica Lövgren	3
Hemsidan	4

Vad är ASL?

Kårt barn har många namn och ASL som är en förkortning för Att Skriva sig till Läsning, har spridit sig som en löpeld genom landet. ASL inte en metod utan ett arbetssätt där lärare använder flera metoder på ett medvetet och strukturerat sätt. Den omfattande tid man tidigare ägnade åt formellt bokstavsformande med penna ägnas istället åt språkstimulerande aktiviteter och finmotoriska övningar. I traditionell

läsinlärning där barnet utan förförståelse ska ljuda sig fram till betydelsen av en text är en långsam och mödosam process som belastar arbetsminnet och kan få barn att tappa lusten och självkänslan för läsande. ASL utgår från barnens lust till berättande. Därför har barnen en förförståelse till det de ska skriva och fogar samman bokstavsljuden till en text.

Det ASL handlar om är att erbjuda en annan väg till skrivning och läsning än den traditionella som i princip handlar att ljuda ihop ett ljud i veckan. / Erica Lövgren

Christer Friman

– Vem är det?

Christer Friman är grundskollärare SV/SO 1-7, förstelärare, läromedelsförfattare med boken *Att skriva sig till läsning – bokstavsschema (2015)*. Christer Friman har arbetat som lärare i 17 år, 12 år som mellanstadie lärare och arbetar nu på Mårångskolan i Boden med årskurserna 1-3. Christer Friman arbetar praktiskt med ASL, digitala verktyg och bloggar med sina elever på tangentsdansen.se, en blogg som inriktar sig mycket på ASL.

Den 12/8-15 kommer Christer till Kalix och föreläser om hur han arbetar med ASL i praktiken.

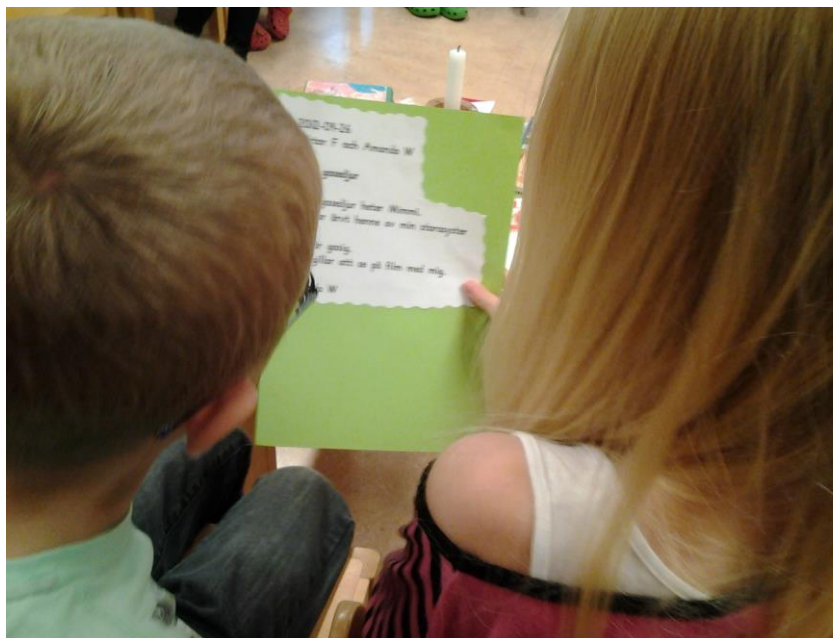
Caroline Liberg, chef för utbildningsvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet, och en av våra främsta läsforskare.

Att använda dator i tidig läs- och skrivundervisning 2011 – 2014, Uppsala kommun Slutrapport för ASL-projektet Caroline Liberg Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier, Uppsala universitet 2014-12-17

Användande av dator i den tidiga läs- och skrivundervisningen lägger grunden för följande:

- elever får omedelbart från början av läs- och skrivundervisningen sätta in lärandet av bokstäver, hur de ser ut, låter och heter, i ett funktionellt sammanhang av skrivande av egna texter
- elever får redan från början ingå i ett sammanhang av textskapande och bygga upp en självkänsla av att vara en skribent
- elevers eventuella motoriska problem att forma bokstäverna är undanröjda
- elever får omedelbar respons på om de skrivit rätt bokstav eller stavat korrekt genom användning av talsyntesprogram
- eleverna går därmed relativt snabbt fram under årskurs 1 i sin utveckling av att knäcka skriftkoden, dvs att lära sig bokstäver och kunna avkoda i läsning och inkoda vid skrivning
- alla elever knäcker skriftkoden det första skolåret, även de elever som ligger på låg ingångsnivå
- eleverna får tidigt en vana att använda den teknologi som i dagens samhälle är mycket utbredd och som i dagens skola vinner mer och mer terräng för lärande, läsande och skrivande i alla ämnen

Klicka [här](#) för att läsa Carolines slutrapport.

Hur känns det att börja första klass?

Tänk er själva att ni ska börja ettan, hur skulle ni vilja ha det? Vad skulle ni ha för önskningar om skolan och första skoldagen? Första mötet med våra elever är så viktigt och vi får bara en chans att göra första dagen till ett fint minne för alla.

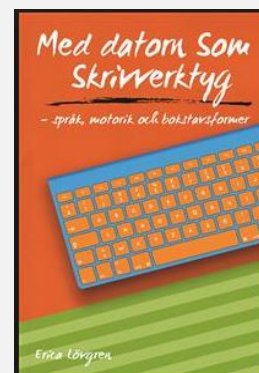
Anne-Marie Körling skriver i sin blogg "Om jag började i skolan idag – i en årskurs ett – skulle jag önska mig:

- en lärare som såg glad ut
- en lärare som berättade saker för mig och för mina klasskamrater
- att jag fick lära känna mina klasskamrater genom lekar och genom undervisningen
- att mina utvecklingssamtal gjorde mina föräldrar lyckliga och stolta
- att jag får läsa böcker som jag tycker om att läsa och att min lärare är nyfiken på den bok jag valt

Listan är lång och finns i sin helhet på Körlings blogg [Körlings ord](#). Vad tänker du när du läser hennes lista? Skulle du och klassen kunna göra en minibok första veckan som heter "Klassens önskningar om skolan"?

Klassrummet i undervisningen

Klassrummet har ett specifikt syfte och är inte vilken miljö som helst. I klassrummet möter vi varandra och undervisningen, rummet ska omsätta det som står i Lgr11 i de första kapitlen, hur gör du det? Placering av bänkar spelar roll, hur kan vi göra rum i rummet? Vem är det som äger klassrummet? Vilka ska vara där och ha undervisning? Tillsammans behöver vi diskutera "rummet". Se filmen [här](#) – Diskutera!

Erica Lövgren

Erica Lövgren från Piteå kommer komma till Kalix under hösten för att föreläsa och samtala ASL. Lövgren som har varit lärare sedan 1991 började själv med ASL när hon fick nya ettor år 2006. Mycket har hänt sedan dess, 2009 vann Lövgren lärarstipendiet Guldäpplet, hon har haft kurser på LTU och en massa annat.

Nu arbetar hon som klasslärare, förstelärare, läs- och skrivutvecklare i Piteå kommun och Skolverkets samordnare för nätverket NCS Norrbotten. Lövgren är dessutom en väldigt eftertraktad föreläsare så det känns jätteroligt att vi kommer träffas till hösten.

När Erica Lövgren väl började med ASL upplevde hon att hon nu hade läs- och skrivundervisning på "riktigt". Vi kommer läsa och diskutera hennes bok, som på ett tydligt och enkelt sätt ger dig som lärare tydliga tips på hur du kan planera, stötta och följa elevernas språk-, läs- och skrivprocess.

<http://www.scoop.it/t/skriva-sig-till-lasning>

<https://ericalovgren.wordpress.com/>

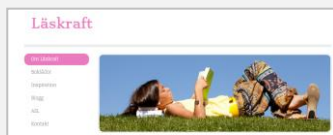
<http://klassiskt.blogspot.se/>

Hemsida för ASL i Kalix

På Läskrafts hemsida finner du det som är aktuellt för språk, läs- och skrivutveckling i kommun och omvärlden.

Den uppdateras kontinuerligt, tanken är att ni ska ha ett ställe för att finna det ni söker inom området.

Besök den här [Läskraft](#)

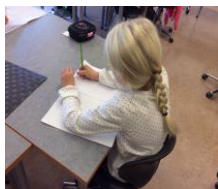

Mina tankar om att släppa pennan

Jag vandrar i en skola i Kalix och dörren till årskurs två står på glänt, där inne sitter alla elever helt fokuserade och inne i sitt skrivande. Det värmer mitt hjärta att se skrivarglädjen hos barnen. Jag fick en fråga av en lärare om det inte finns en risk med ASL, att eleverna inte vill skriva med penna om man väntar till tvåan, det har inte varit något problem i mina klasser eller de klasser jag besöker.

Vi behöver också fundera över syftet med skrivningen, som vid den här lektionen när det är fri skrivning så passar det utmärkt att skriva med penna. Om det en text som ska bearbetas anser jag att datorn är ett bättre verktyg.

I vår "Komma igång med ASL-utbildning" kommer vi diskutera olika frågor och utmaningar som ni ser, återkommande frågor är ofta just kring pennan. Jag ser framemot att möta er och hoppas på intressanta och givande samtal tillsammans.

*Vid pennan
Mia*

Ansvarig

KALIX KOMMUN

Maria Henriksson
Verksamhetsutvecklare
Utbildningsförvaltningen
+46 (0)923-65000, +46 (0)72-5018325
maria.henriksson@kalix.se
952 81 Kalix - www.kalix.se